

AB IPARD FONLARININ KULLANILABİLMESİ İÇİN TEMEL GEREKLİLİKLER,

- Kırsal Kalkınma (IPARD) Programının hazırlanarak Avrupa Komisyonu tarafından onaylanması: (25 Şubat 2008 tarihinde onaylanmıştır.
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun ve İl Koordinatörlüklerinin kurularak Avrupa Komisyonu tarafından akredite edilmesi. (Akreditasyon süreci halen devam ediyor)

IPARD PROGRAMININ UYGULANACAĞI İLLERİN SEÇİMİ

- Sektör analizleri çerçevesinde; İllerin desteklenecek sektörler itibariyle potansiyelleri
- Çözüme kavuşturulması gereken problemlerin varlığı
- İllerin GSYİH'dan aldığı pay
- İller arası net göç hızı

gibi kriterlere dikkat edilmiştir.

Türkiye IPARD Programı Uygulanacak İller (2007-2013)

1. Dönem (20 İl)
  - Afyon, Amasya, Balıkesir, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Malatya, Ordu, Samsun, Şanlıurfa, Sivas, Tokat, Trabzon, Van, Yozgat.
2. Dönem (22 İl)
  - Ağrı, Aksaray, Ankara, Ardahan, Aydın, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Denizli, Elazığ, Erzincan, Giresun, Karaman, Kastamonu, Kütahya, Manisa, Mardin, Mersin, Muş, Nevşehir, Uşak.

IPARD PROGRAMI KAPSAMINDA DESTEKLENECEK TEDBİRLER

1. Tarımsal işletmelerin topluluk standartlarına yükseltilmesi ve yeniden yapılandırılmasına dair yatırımlar
2. Tarım ve su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasının geliştirilmesi ve topluluk standartlarına yükseltilmesine dair yatırımlar
3. Kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi
4. Üretici Gruplarının kurulmasına destek sağlanması
5. Teknik yardım

DESTEKLENECEK SEKTÖRLER

- Et ve Et Ürünleri (kırmızı, beyaz)
- Meyve/sebze
- Süt ve Süt Ürünleri
- Su ürünleri

IPARD Eş-Finansman Genel İlkesi

Toplam maliyet: 100

Özel katkı: % 50 (Yararlanıcının katkısı)

Kamu Katkısı: % 50

- AB Katkısı: % 37,5
- T.C. Katkısı: % 12,5

IPARD BÜTÇESİ

Avrupa Birliđi 2012 yılına kadar kırsal kalkınma bileşeni çerçevesinde ülkemize toplam 660,9 milyon Avro kaynak tahsis edilmiştir.

TÜRKİYE'YE AYRILAN KAYNAK

Milyon Avro

BİLEŞEN	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Toplam
Kırsal Kalkınma	20.7	53	85.5	131.3	172,5	197,9	660,9

2013 yılına ait bütçe henüz kesinleşmemiştir.

DESTEKLENECEK TEDBİR VE ALT TEDBİRLER

Tedbir	Tedbir Adı	Sektör/alt tedbir
101	Tarımsal işletmelerin topluluk standartlarına yükseltilmesi ve yeniden yapılandırılmasına dair yatırımlar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Süt üreten tarımsal işletmeler 2. Et üreten tarımsal işletmeler
103	Tarım ve su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasının geliştirilmesi ve topluluk standartlarına yükseltilmesine dair yatırım	<ol style="list-style-type: none"> 1. Süt ve süt ürünlerinin 2. Et ve Et ürünlerinin 3. Meyve ve Sebzelerin 4. Su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması
102	Üretici Grupların kurulmasına destek sağlanması	
302	Kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi 2. Yerel ürünler ve mikro işletmelerin geliştirilmesi 3. Kırsal turizm 4. Kültür balıkçılığının geliştirilmesi

2.Dönem IPARD Programında
İlave Olarak Desteklenecek Tedbir ve Alt-tedbirler

Tedbir no	Tedbir Adı	Sektör/alt tedbir
2.1	Kırsal alanların ve çevre ile ilgili faaliyetlerin uygulanması için hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erozyon kontrolü 2. Su kaynaklarının korunması 3. Bio-çeşitlilik
2.2	Yerel kırsal kalkınma stratejilerinin hazırlanması ve uygulanması (LEADER)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yetenek kazandırma, kırsal alanların harekete geçirilmesi ve yerel kalkınma stratejisinin hazırlanması 2. Yerel kırsal kalkınma stratejilerinin hazırlanması 3. Yerel Eylem Gruplarının(YEG) faaliyet giderleri 4. İşbirliği projelerinin uygulanması

Tedbir 101. Tarımsal işletmelerin topluluk standartlarına yükseltilmesi ve yeniden yapılandırılmasına dair yatırımlar

Alt-Tedbir 101.1 Süt Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım

- Küçük, orta büyüklükteki tarımsal işletmeler (büyükbaş, küçükbaş) ile,
- Minimum 7-9 büyükbaş hayvana sahip olan ancak yatırım sonunda 10 baş büyükbaşta sahip olacak işletmeler desteklenecektir.

Alt-Tedbir 101.2 Et Üreten Tarımsal İşletmelere Yatırım

- Bütçe 1 (Kırmızı Et): Küçük ve orta büyüklükteki et üreten işletmeler (büyükbaş, küçükbaş) ile,
- Bütçe 2 (Beyaz Et): Küçük ve orta büyüklükteki etçi piliç (broiler vb) ve hindi üreten işletmeler desteklenecektir.

Tedbir 103. Tarım ve su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasının geliştirilmesi ve topluluk standartlarına yükseltilmesine dair yatırım

Alt-Tedbir 103.1 Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlaması

- Bütçe 1
  - Günlük kapasitesi 10-70 ton olan işletmeler,
  - Günlük kapasitesi 10 tonun altında olan ancak proje sonunda 10 ton ve üzerine çıkaracak işletmeler ile
- Bütçe 2
  - Süt toplama tesisleri kurmasına yönelik üretici örgütleri desteklenecektir.

Alt-Tedbir 103.2 Et ve et ürünlerinin işlenmesi ve pazarlaması

- Bütçe 1 (Kırmızı et): 1.sınıf ve 2. sınıf kırmızı et kesimhaneleri (büyükbaş ve küçükbaş)
- Bütçe 2 (Kırmızı et): Küçük ölçekli kırmızı et işleme tesisleri
- Bütçe 3 (Beyaz et): Küçük ve orta ölçekli beyaz et kesimhaneleri
- Bütçe 4 (Beyaz et): Küçük ve orta ölçekli beyaz et işleme tesisleri desteklenecektir.

Alt-Tedbir 103.3 Meyve ve Sebzelerin işlenmesi ve pazarlaması

- Ayıklama, tasnif ve paketleme yapan ve entegre soğutma tesisleri bulunan küçük ve orta ölçekli işletmeler ile
- Soğuk hava depo merkezlerinin kurulması (hasat sonrası ve pazarlamada ürünlerin aktarımını kolaylaştırmak, kayıpları azaltmak ve ürün kalitesini arttırmak için) desteklenecektir.

Alt-Tedbir 103.4 Su Ürünlerinin işlenmesi ve pazarlaması

Küçük ve orta ölçekli balık işleme tesisleri (soğuk zincir uygulamasına yönelik yatırımlar) desteklenecektir.

Tedbir 102. Üretici Gruplarının Kurulmasına Destek

Tedbir 302. Kırsal ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi

Alt-Tedbir 302.1 Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesi

- **Küçük ve orta büyüklükteki çiftliklerin mevcut faaliyetlerine ek olarak:**
  - Arıcılık ve bal üretimi,
  - Tıbbi ve aromatik özelliği olan bitkilerin üretimi ya da işlenmesi ve pazarlanması,
  - Süs bitkisi yetiştiriciliği, küçük çaplı işleme ve paketleme tesisleri desteklenecektir.

Alt-Tedbir 302.2 Yerel ürünler ve mikro işletmelerin geliştirilmesi

Yerel mikro işletmelere

- Yerel ve tipik tarım ve gıda ürünleri ile
- El sanatları ürünlerinin değerlendirilmesi ve/veya işlenmesi desteklenecektir.

Alt-Tedbir 302.3 Kırsal Turizm

- Küçük ölçekli girişimcilerin pansiyon (yatak-kahvaltı) ve restoranlar,
- Çiftlik turizm tesisi kurulması ve geliştirilmesi,
- Turistlere yönelik eğlence faaliyetleri (sportif aktiviteler, doğa gezisi, tarihi geziler gibi) desteklenecektir.

Alt-Tedbir 302.4 Kültür balıkçılığının geliştirilmesi

- Mikro ve küçük ölçekli çiftçiler desteklenecektir.

Desteklenecek Tedbirlerin Uygulanacağı İllere Göre Dağılımı

Alt Tedbir 101.1: Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	Afyonkarahisar, Amasya, Balıkesir, Çorum, Erzurum, Isparta, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Malatya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa,
Alt Tedbir 101.2: Et Üreten Tarımsal İşletmeler	Afyonkarahisar, Amasya, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Van, Yozgat, Malatya
Alt Tedbir 103.1: Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenme ve Pazarlama	Afyonkarahisar, Amasya, Balıkesir, Çorum, Erzurum, Isparta, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Malatya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Yozgat.
Alt Tedbir 103.2: Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	Afyonkarahisar, Amasya, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Van, Yozgat, Malatya
Alt Tedbir 103.3: Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi ve Pazarlanması	Amasya, Balıkesir, Çorum, Diyarbakır, Hatay, Isparta, Konya, Malatya, Samsun, Tokat.
Alt Tedbir 103.4: Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Konya, Malatya, Ordu, Samsun, Sivas, Trabzon, Van
TEDBİR 102 Üretici Gruplarının Kurulmasına Dair Destek	Afyonkarahisar, Amasya, Balıkesir, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Malatya, Ordu, Samsun, Şanlıurfa, Sivas, Tokat, Trabzon, Van, Yozgat
Alt Tedbir 302.1: Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi	Amasya, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Hatay, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Trabzon, Tokat,

Alt Tedbir 302.2: Yerel Ürünler ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi	Amasya, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Hatay, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon
Alt Tedbir 302.3: Kırsal Turizm	Amasya, Çorum, Diyarbakır, Erzurum, Hatay, Kahramanmaraş, Kars, Konya, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon
Alt Tedbir 302.4 : Akuakültürün Geliştirilmesi	Afyonkarahisar, Amasya, Erzurum, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Konya, Malatya, Ordu, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tokat, Trabzon, Van